

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 85/25

mun. Chișinău

19 iunie 2024

Inspectoare de integritate principală a Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Cristina Prisacari, examinând materialele dosarului de control privind verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Vadim Caminschi, consilier în cadrul Consiliului local Hlinaia, r-nul Edineț, IDNP XXXXX, domiciliat în s. XXXXX, r-nul XXXXX, în temeiul art.19 lit. b), lit. g), art. 35 și art. 38 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

CONSTATĂ:

La data de 20.03.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare Autoritatea*) a fost înregistrată sesizarea nr. 4222 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Vadim Caminschi, consilier în cadrul Consiliului local Hlinaia, r-nul Edineț, care la aceeași dată, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* (*în continuare Legea nr. 132/2016*) a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, număr atribuit 202402250001.

Potrivit sesizării, dl Vadim Caminschi, în exercitarea mandatului de consilier ar fi admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese manifestat prin participarea și luarea deciziei în cadrul ședinței Consiliului local Hlinaia, r-nul Edineț din 01.03.2024, în care a fost examinată și supusă votului Cererea dnei XXXXX cu privire la majorarea salariului, care activează în funcția de asistent medical și asistent de educator în cadrul grădiniței din s. Hlinaia. Conform conținutului sesizării, dna XXXXX în raport cu dl Vadim Caminschi deține calitatea de persoană apropiată-părinte. În acest context, autorul sesizării solicită exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința subiectului vizat.

În corespundere cu prevederile art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

Potrivit paginii oficiale a Comisiei Electorale Centrale, dl Vadim Caminschi în urma alegerilor locale generale 2023, i-a fost atribuit mandatul de consilier în cadrul Consiliului local Hlinaia, r-nul Edineț, prin urmare dl Vadim Caminschi deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale* (în continuare Legea nr. 133/2016).

În ordinea art. 31 din Legea nr. 132/2016, dat fiind faptul stabilirii de către inspectoarea de integritate a existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către subiectul verificării, la data de 18.04.2024 prin Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 82/25 în privința dlui Vadim Caminschi a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La data de 18.04.2024 în adresa subiectul controlului a fost expediat demersul nr. 04-25/4367, prin care a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, precum și despre drepturile de care beneficiază în conformitate cu art. 32 din Legea 132/2016.

În temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) lit. a)-d), art. 33 alin. (6) – (7) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, inspectoarea de integritate a solicitat și a obținut informațiile necesare pentru realizarea atribuțiilor de verificare și control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, precum și a accesat registrele de stat.

Conform informației din Registrul de Stat al Populației, dna XXXXX în raport cu dl Vadim Caminschi deține calitatea de persoană apropiată „părinte”.

Potrivit pct. 11 din Procesul-verbal nr. 2 din 01.03.2024 al ședinței Consiliului local Hlinaia, urmare a examinării cererii s-a decis ca dnei XXXXX să-i fie majorat salariul din soldul primăriei, iar decizia a fost adoptată cu votul a 5 consilieri – pro și 4 consilieri – contra, din numărul total de 9 consilieri. Conform conținutului procesului-verbal a fost inclusă doar lista nominală a consilierilor care au votat contra, de unde rezultă că subiectul controlului s-a aflat în lista nominală a consilierilor care au votat pro la subiectul supus votului.

Totodată, potrivit înscrisurilor din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese nr. 1 ținut de Autoritate din 25.06.2018 pentru înregistrarea subiecților menționați la art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016, dl Vadim Caminschi nu a declarat careva conflicte de interese apărute în exercitarea mandatului de consilier local cât și nu a informat despre abținerea acesteia în situații de conflict de interese real.

Astfel, reieșind din materialele acumulate în cadrul controlului s-a stabilit că dl Vadim Caminschi în exercitarea mandatului de consilier, având interes personal ce rezultă din relațiile sale cu persoana apropiată „părinte” a participat la luarea deciziei în cadrul ședinței Consiliului local Hlinaia, unde s-a decis majorarea salariului dnei XXXXX.

În acest context, în vederea respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-25/5473 din 23.05.2024, inspectoarea de integritate i-a solicitat subiectului controlului să-și prezinte punctul de vedere asupra admiterii conflictului de interese în exercitarea mandatului de consilier în raport cu persoana apropiată „părinte”, dna XXXXX.

La data de 11.06.2024 în cadrul Autorității a fost înregistrat cu nr. 8566 explicația subiectul controlului în care menționează că a votat pro pentru majorarea salariului dnei XXXXX, din considerentul că salariul este foarte mic, motivând și faptul că nu a cunoscut despre prevederile legale ce țin de conflictul de interese.

La caz, inspectoarea de integritate notează că, în scopul evitării admiterii conflictelor de interese, legiuitorul a stabilit norme restrictive pentru agenții publici întru creșterea încrederii

societății în faptul că, entitățile și agenții publici își îndeplinesc misiunea în conformitate cu interesul public și nu în cel personal care vizează persoane ce le sunt apropiate. În acest sens, dl Vadim Caminschi a avut obligația de a declara conflictul de interese real în care se afla pentru a evita consumarea acestuia, or, de a se abține de la oricare acțiune/inacțiune ce ar genera consumarea conflictului de interese.

Totodată este inerent de a scoate în evidență și prevederile art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 436/2006 *privind administrația publică locală*, care prevede că consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal, soția (soțul), copiii, părinții săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii.

În sensul definit la art. 2 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*:

conflictul de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (4), (5) al aceluiași act normativ rezultă că, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

- să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

- să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Subsecvent, art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale* prevede că consilierii locali sunt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit de lege.

În context, dl Vadim Caminschi a avut obligația să informeze Autoritatea Națională de Integritate despre situația de conflicte de interese reale în care sa aflat, imediat, dar nu mai târziu de **3 zile** de la data constatării, precum și obligația să nu participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate până la primirea opțiunii de soluționare a conflictului de interese.

Iar, conform art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016, *conflictul de interese consumat* reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor de declarare și soluționare.

Art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 prevede că, în cazul constatării încălcării regimului juridic al conflictelor de interese ca efect inspectorul de integritate **a)** încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică și **b)** după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Iar, **alin. (2)** al aceluiași articol, prevede că inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. Mai mult de atât, **art. 39 alin. (5)** din aceeași lege, prevede că la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În urma examinării materialelor acumulate se constată că, dl Vadim Caminschi, exercitând mandatul de consilier în cadrul Consiliului local Hlinaia, r-nul Edineț a participat la luarea deciziei în cadrul ședinței Consiliului local Hlinaia din 01.03.2024 în privința persoanei apropiate, părinte precum și prin faptul că nu a nedeclarat conflictul de interese real către organul ierarhic superior, circumstanțe care au condus la consumarea conflictului de interese.

La etapa stabilirii măsurilor de sancționare a subiectului supus controlului pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, apreciind criteriile stabilite prin prisma art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016 și anume, faptul că dl Vadim Caminschi nu a comis abateri similare anterior, inspectoarea de integritate nu consideră oportun în speță, solicitarea încetării mandatului și aplicarea interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică subiectului declarării.

Ținând cont de aceste constatări, pentru abaterile constatate, dlui Vadim Caminschi, consilier în cadrul Consiliului local Hlinaia, r-nul Edineț, urmează ai fi aplicată sancțiunea contravențională conform prevederilor Codului contravențional.

În baza celor expuse, exercitând dreptul discreționar în conformitate cu prevederile art. 19, art. 20 și art. 35-39 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, art. 12, 14 și 23 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, inspectoarea de integritate,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Vadim Caminschi, consilier în cadrul Consiliului local Hlinaia, r-nul Edineț manifestat prin nedeclararea și nesoluționare conflictului de interese real în termenul și modul stabilit și admiterea conflictului de interese consumat ca urmare a participării la luarea deciziei în cadrul ședinței Consiliului local Hlinaia din 01.03.2024 cu privire la majorarea salariului în privința persoanei apropiate, părinte.

2. Se aduce la cunoștința dlui Vadim Caminschi actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău Strada Teilor 4.

**Inspectoare de integritate principală
a Inspectoratului de Integritate**

Cristina Prisacari